

Izrazi u ovim uslovima znače:

Osiguravač - Lovćen osiguranje d.d., sa kojim je zaključen ugovor o osiguranju;

Ugovarač osiguranja - lice koja zaključi ugovor o osiguranju;

Osiguranik - lice čija je imovina i/ili imovinski interes osiguran. Ugovarač osiguranja i osiguranik su isto lice, osim kod osiguranja za tudi račun;

Polisa - isprava o ugovoru o osiguranju;

Premija - iznos koji ugoverač plaća po ugovoru o osiguranju;

Naknada iz osiguranja - iznos koji plaća osiguravač prema zaključenom ugovoru o osiguranju.

1. član – OSIGURANE OPASNOSTI

(1) U obimu koji je određen ovim uslovima, osiguranje pokriva uništenje ili oštećenje osiguranih stvari nastalo zbog sljedećih osnovnih opasnosti: požara, udara groma, eksplozije, oluje, grada (tuče), udara osiguranikovog motornog vozila, pada letilice, manifestacija i demonstracija.

(2) Ako je tako dogovoren, osiguranjem može biti pokriveno uništenje ili oštećenje osiguranih stvari samo zbog sljedećih osnovnih opasnosti: požara, udara groma, eksplozije i pada letilice.

(3) Ako je posebno dogovoren i ako je obračunata dodatna premija, osiguranjem je pokriveno uništenje ili oštećenje osiguranih stvari zbog jedne ili više sljedećih dodatnih opasnosti: poplave, izlivanja vode, klizanja tla, sniježne lavine, udara motornog vozila koje nije u vlasništvu osiguranika, iscurenja (lekaže), samozapaljenja (pirolize) i izlivanja užarene mase.

(4) Kad nastane osigurani slučaj, osiguranje takođe pokriva nestanak osiguranih stvari i troškove čišćenja, rušenja i odvoženja u vezi sa nastalom osiguranim slučajem.

(5) Osiguranje pokriva samo štetu koja je nastala na osiguranim stvarima zbog osigurane opasnosti, ali ne i druge, posredne štete nastale zbog nastanka osiguranog slučaja (odgovornosti, izgubljene najamnine, prekida rada, umanjenja vrijednosti i sl.).

(6) Osiguranje ne pokriva štete nastale:

1) zbog nuklearne reakcije, nuklearne radijacije ili radioaktivne kontaminacije;

2) zbog osnovnih i dodatnih opasnosti koje su u neposrednoj vezi sa zemljotresom.

3) u neposrednoj ili posrednoj vezi sa terorističkim činom, nisu pokriveni osiguranjem ni bilo koji troškovi koji su nastali kao posledica štete. Osiguranje ne pokriva štete ni u slučaju ako je zajedno sa terorističkim činom na nastanak štete uticao još neki drugi uzrok ili čin.

Smatra se da je teroristički čin svaki nasilnički čin koji ugrožava ljudski život, pokretnosti, odnosno nekretninu ili infrastrukturu i to silom, nasiljem ili prijetnjom i izvršen je iz političkih, vjerskih, ideoloških ili sličnih namjera te ima za namjeru uticati na vladu neke države ili prijetiti javnosti ili bilo kojem njenom dijelu ili ima takav učinak. Za teroristički čin smatra se radnja koja je izvedena samostalno, kao i ona koja je izvedena u vezi sa bilo kakvom organizacijom ili vlašću.

Iz osiguravajućeg pokrića su isključene štete i troškovi nastali zbog sprječavanja, odnosno blokiranja terorističkih radnji.

4) zbog rata, ratu sličnih događaja, neprijateljskih djelovanja, građanskog rata i nemira koji usled toga nastanu;

5) zbog zaplijene, zaposjedanja ili drugih sličnih mjera, koje izvodi ili namjerava izvesti bilo koja vlast ili organizacija koja se bori za vlast.

6) zbog zaplijene, oduzimanja, utajje, zagrđivanja ili zadržavanja imovine kao posledica tih događaja ili samo pokušaja izvršenja navedenih radnji;

7) zbog sabotaže sa političkim motivima;

8) zbog djelovanja mina, torpeda, bombe i drugih oružja;

9) zbog detonacije eksploziva, izvršenih zlonamjerno ili iz političkih pobuda;

2. član - POŽAR

(1) Požar je vatra koja nastane izvan određenog ognjišta ili ga napusti, a sposobna je dalje da se širi vlastitom snagom.

(2) Ne smatra se da je požar nastao ako je osigurana stvar uništena ili oštećena jer je:

1) bila izložena korisnoj vatri ili toplosti radi obrade, prerade ili u druge svrhe (npr. pri peglanju, sušenju, prženju, pečenju, kuvanju, zagrijavanju, dimljenju i sl.) ili zbog toga što je stvar pala ili ju je neko stavio u ognjište (peč, štednjak i sl.) ili na njega;

2) pregorjela, osmudila se ili je propaljena zbog cigarete, žeravice, svjetiljke, peći i sl.

(3) Osiguranje ne pokriva štete na dimnjacima koje nastanu u vrijeme njihove upotrebe.

3. član - UDAR GROMA

(1) Osiguranje pokriva štetu koju na osiguranim stvarima prouzrokuje udar groma svojom toploptom i rušilačkom moći ili koja nastane zbog udara predmeta što ih je udar groma razorio ili bacio na osigurano stvar.

(2) Osiguranje ne pokriva štetu:

1) na električnim mašinama, aparatima i električnim vodovima nastalu zbog djelovanja toka električne struje, pregrijavanja zbog preopterećenja i atmosferskih uticaja (statičkih napetosti i indukcije zbog atmosferskih pražnjenja ili sličnih pojava);

2) koju je prouzrokovao udar groma sa prenosom električne energije po električnim vodovima, kao ni štete na osiguračima bilo koje vrste, zaštitnim kontaktima, odvodnicima napona, gromobranskim i sl. uredajima koja nastane zbog njihovog djelovanja.

4. član - EKSPLOZIJA

(1) Eksplozija je nenadano oslobođanje sile koja nastane zbog težnje pare i plinova da se prošire. Kod posuda (kotlova, cijevi i sl.) eksplozijom se smatra ako zid posude popusti u tolikoj mjeri da se pritisak u posudi trenutno izjednači sa spoljnjim pritiskom.

(2) Osiguranje ne pokriva štete nastale zbog:

1) miniranja koje je obavljao osiguranik ili zbog dozvoljenog miniranja koje obave drugi;

2) eksplozije u prostoru za unutrašnje sagorijevanje (cilindar motora) do koje dove na mašinama;

3) eksplozije koja je redovna pojava u proizvodnom postupku;

4) eksplozivnog izduvavanja iz peći i sl. uredaja;

5) eksplozije biološkog karaktera;

6) probijanja zvučnog zida;

7) eksplozije koja nastane u posudama pod pritiskom (kotlovima, cijevima i sl.) zbog dotrajalosti, iskorištenosti ili prevelike količine hrde, kamenca ili nataloženog mulja u posudi; ali u pokriću je šteta nastala na drugim osiguranim stvarima zbog eksplozije posude.

5. član - OLUJA

(1) Oluja je vjetar brzine najmanje 17,2 m u sekundi, odnosno 62 km na sat (8 stepeni po Beaufortovoj skali). Smatraće se da je bila oluja ako je vjetar u kraju gdje se nalazi oštećena stvar lomio grane i stabla ili oštetio redovno održavane zgrade. Ako je brzina vjetra sumnjičiva, osiguranik je mora dokazati podacima hidrometeorološkog zavoda.

(2) Osiguranje pokriva samo štete koje nastanu zbog neposrednog djelovanja oluje ili neposrednog udara predmeta koje je na osiguranu stvar oborila ili bacila oluja. Pokrivena je i šteta koja nastane zbog prodora atmosferskih padavina kroz otvore koje je načinila oluja.

(3) Osiguranje ne pokriva štete nastale:

1) zbog prodiranja kiše, grada (tuče), snijega ili drugog kroz otvorene prozore ili druge otvore na zgradama, osim prodora kroz otvore koje je načinila oluja;

2) na stvarima smještenim na otvorenom prostoru (u kupovima, stogovima i sl.), pod nadstrešnicama i u otvorenim zgradama;

3) na zgradi koja nije izgrađena na način uobičajen za gradnju u tom mjestu, ili koja je slabo održavana ili dotrajala;

4) na rasprostrtim plastičnim folijama.

6. član – GRAD (TUČA)

(1) Osiguranje pokriva štetu koja nastane kada grad (tuča) udarom ošteći osiguranu stvar tako da je razbijje, probije, otkrhne ili, ukoliko osigurana stvar pukne ili promijeni oblik zbog udara. Pokrivena je takođe i šteta koja nastane zbog ulaza atmosferskih padavina kroz otvore koje je napravio grad (tuča).

(2) Osiguranje ne pokriva štete na rasprostrtim plastičnim folijama i na slabo održavanim i dotrajlim zgradama.

7. član – UDAR OSIGURANIKOVOG MOTORNOG VOZILA

Osiguranje pokriva samo štetu koja na osiguranim zgradama nastane zbog udara osiguranikovog motornog vozila ili osiguranikovog pokretne radne mašine.

8. član - PAD LETILICE

(1) Osiguranje pokriva štetu koja nastane kada letilica bilo koje vrste (motorna letilica, jedrilica, helikopter, raketa, balon i sl.) padne na osiguranu stvar ili udari u nju.

(2) Smatra se da je nastao osigurani slučaj ako je osigurana stvar uništila ili oštetila letilica, njeni djelovi ili predmeti iz nje.

9. član – MANIFESTACIJA I DEMONSTRACIJA

(1) Manifestacija, odnosno demonstracija organizovano je ili spontano javno izražavanje raspoloženja grupe ljudi. Pokrivena su samo one štete koje su nastale zbog manifestacija, odnosno demonstracija koja su mjerodavni državni organi dopustili.

(2) Smatra se da je nastupio osigurani slučaj ako su manifestanti, odnosno demonstranti uništili ili oštetili osigurane stvari (razbijanje, rušenje, demoliranje, potpaljivanje i sl.).

10. član - POPLAVA

(1) Poplava je događaj kada stalne vode (rijeke, jezera, mora) slučajno poplave zemljišta na kojem su osigurane stvari, nakon što su prešle brda, prodrele nasipe, porušile brane ili su se razlile zbog izrazito visoke plime, talasa ili zbog izuzetnog priliva vode iz vještačkih jezera.

(2) Poplavom se takođe smatra plavljenje vodom zbog proloma oblaka, kao i stihijsko plavljenje vodom zbog izuzetno jakih padavina koje se slijevaju po strminama, cestama i putevima (buje).

(3) Poplavom se smatra i podzemna voda uzrokovanata plavljenjem zemljišta u neposrednoj blizini osiguranih stvari.

(4) Na hidrogradevinskim objektima osiguranje takođe pokriva štete što ih prouzrokuje visoka voda. Visokom vodom smatra se voda koja prelazi svoju normalnu mjesecnu visinu ili svoj protok, koji pokazuje najbliži vodomjer. Za svaki pojedini mjesec normalna je najveća mjesecna visina vode ili protoka u posljednjih 20 godina, pri čemu su isključene izuzetno velike visine vode ili protoka.

(5) Osiguranje pokriva samo štete na osiguranim stvarima koje nastanu za vrijeme poplave ili neposredno nakon što se voda povukla.

(6) Osiguranje ne pokriva štete koje nastanu:

1) zbog mehaničkog djelovanja vode u unutrašnjosti cjevovoda, kanala i prokopa;

2) zbog gljivica nastalih uslijed vlage;

3) zbog slijeganja tla kao posljedice poplave;

4) u natkopima, potkopima, podzemnim hodnicima i rudarskim jamama;

5) na stvarima koje se nalaze u živim i mrtvim koritima potoka, rijeka ili na prostoru između korita i nasipa (inundacijsko područje);

6) na zalihama robe koja je osjetljiva na vodu, a nije odgovarajuće dignuta od tla (skladištenje na paletama i sl.).

11. član - IZLIVANJE VODE

(1) Osiguranje pokriva štete nastale zbog:

1) izlivanja vode iz vodovodnih i odvodnih (kanalizacionih) cijevi kao i iz uređaja za toplovodno i parno grijanje te drugih uređaja priključenih na vodovodnu mrežu, do kojeg je došlo zbog oštećenja ili začepljenja (loma, prsnica ili otkazivanja uređaja za upravljanje i sigurnost) tih cijevi i uređaja.

2) iznenadnog izbijanja pare iz uređaja za toplu vodu i parno grijanje.

(2) U smislu stava (1) ovog člana osiguranje takođe pokriva štetu nastalu zbog izlivanja vode iz šprinklerskog uređaja za gašenje požara.

(3) Osiguranje ne pokriva štete nastale:

- 1) zbog izlivanja vode iz otvorenih slavina;
- 2) zbog dotrajalosti, istrošenosti i korozije;
- 3) zbog gljivica nastalih uslijed vlage;
- 4) zbog gubitka vode;
- 5) na zalihamu robe koja je osjetljiva na vodu, a nije odgovarajuće dignuta od tla (usklađenje na paletama i sl.);
- 6) zbog lošeg održavanja vodovodne i kanalizacione mreže, uredaja za toplu vodu i parno grijanje te drugih uredaja ili neodgovarajuće zaštite od zamrzavanja, i sl.;
- 7) zbog izlivanja vode iz žljebova i cijevi za odvod kišnice, osim ako do izlivanja dode iz cijevi za odvod padavina, koja je ugrađena u unutrašnjosti objekta.
- 8) zbog slijeganja tla kao posljedice izlivanja vode iz vodovodnih cijevi;
- 9) na samim vodovodnim i kanalizacionim cijevima, uredajima i kotlovima zbog loma ili prsnuća.

12. član - KLIZANJE TLA

(1) Klizanjem tla u smislu ovih uslova smatraju se iznenadni pokreti tla na kosim terenima sa jasno vidljivim raspuklinama i naborima tla, ako ti pokreti u kratkom vremenu prouzrokuju statički opasne deformacije ili široke raspukline na zgradama.

(2) Klizanjem tla smatra se takođe i odron zemlje ili tla kao geološko odstupanje ili kotrljanje tvrdih djelova zemlje ili tla; ipak, u tom slučaju osiguranje pokriva samo štetu koja nastane na osiguranoj stvari zbog udara tvrdog dijela zemlje ili tla, koji se odlomio i pri tome ju je uništio ili oštetio.

(3) Osiguranje ne pokriva štete:

- 1) ako je zemljište, na kojem je zgrada, u trenutku zaključenja osiguranja, u geološkom smislu, već počelo klizati;
- 2) nastale zbog klizanja prouzrokovanih djeLATnošću čovjeka (npr. zbog usijecanja tla, otkopa i sl.);
- 3) nastale zbog ulegnuća ili slijeganja tla;
- 4) nastale zbog polaganog geološkog klizanja tla koje se ogleda u manjim pukotinama na zgradama.
- 5) nastale zbog živog pijeska, gorskog udara i urušavanja u potkopima, natkopima, podzemnim hodnicima i rudarskim jamama.

(4) Osiguranje ne pokriva troškove za saniranje tla.

13. član – SNIJEŽNA LAVINA

(1) Osiguranje pokriva štete koje nastanu zbog klizanja sniježne mase sa planinskih obronaka.

(2) Osiguranje takođe pokriva štete koje nastanu uslijed vazdušnog pritiska što ga je prouzrokovala sniježna lavina.

14. član – UDAR MOTORNOG VOZILA KOJE NIJE OSIGURANIKOVO VLASNIŠTVO

Osiguranje pokriva štetu koja nastane na osiguranim zgradama zbog udara motornog vozila ili pokretnе radne mašine koja nije u vlasništvu osiguranika.

15. član – ISCURENJE (LEKAŽA)

(1) Iscurenje je gubitak tečnosti ili plina iz neprekretnih posuda (cisterni, sakupljača, odleživača) i cjevovoda zbog pucanja posude, odnosno cijevi ili kvarenja uredaja za ispuštanje ili punjenje tečnosti ili plina. Osiguranje pokriva samo štetu na osiguranoj tečnosti ili plinu, osim ako nije drugačije dogovoreno.

(2) Osiguranje ne pokriva gubitak osigurane tečnosti ili plina koji nastane zbog lošeg održavanja ili dotrajalosti posude i uredaja za ispuštanje, odnosno ako je tečnost iscurila ili plin ušao radi lošeg zaptivljivanja.

16. član – IZLIVANJE UŽARENE MASE

(1) Osiguranje pokriva štetu koju na osiguranim stvarima prouzrokuje izlivena užarena masa, iako ne nastane požar. Šteta na uredaju za topljenje i odvod mase pokrivena je samo ako je tekuća užarena masa prouzrokuje spolja.

(2) Osiguranje pokriva i štetu na samoj razlivenoj masi.

17. član - SAMOZAPALJENJE (PIROLIZA)

(1) Samozapaljenje je proces u kojem se materija, pod uticajem iznutra nastalih visokih temperatura, razgradije ili prelazi u pepeo bez prisutnosti vatre ili djelovanja toplotne spolja.

(2) Osiguranje ne pokriva štete na zalihamu materija koje nisu uskladištene i zbrinute po važećim propisima.

18. član – PREDMET OSIGURANJA

(1) Predmet osiguranja mogu biti sve stvari, osim onih koje su po ovim uslovima isključene iz osiguranja.

(2) Osigurane su samo one stvari koje su navedene u ugovoru i to kod:

- 1) osiguranja zgrada i drugih nekretnina osigurani su svi dijelovi zgrade, takođe temelji i podrumski zidovi, sve ugradene instalacije i sva ugrađena oprema (liftovi, centralno grijanje sa cisternom za gorivo, bojleri, klima-uredaji, hidrofori i ostalo). Ako je osigurana zgrada u izgradnji, osiguran je takođe i materijal na gradilištu, namijenjen za ugradnju u tu zgradu;
- 2) osiguranja pokretnina važi, ako u polisi nisu pojedinačno navedene već kao zbir, da su osigurane sve stvari koje su na mjestu osiguranja i pripadaju osiguranom zbiru, kako one koje su bile u zbiru kod zaključenja ugovora, tako i one koje su dodate kasnije. Osigurane su samo one stvari koje pripadaju osiguraniku i licima koje sa njim žive u zajedničkom domaćinstvu.

(3) Ako nije posebno dogovoreno, nisu osigurane sljedeće stvari:

- 1) stvari radnika i drugih lica preuzete na popravak, preradu, obradu, čuvanje, prodaju, posudbu, kao privremen i zalog, u najam i sl.;
- 2) tvrdi gradeni brane i pregrade (kamen, beton, drvo, metal i sl.) te nasute brane sa vodonepropusnom jezgrom koje su sa vodene strane obložene tvrdim građevinskim materijalom;
- 3) željezničke pruge;

Ovi uslovi se primjenjuju od 01.01.2011.

- 4) čvrsto izgradene obale, molovi, valobrani, propusti (kamen, beton, drvo, metal i sl.);
- 5) nasipi obloženi čvrstim građevinskim materijalom;
- 6) mostovi;
- 7) ograde, potporni zidovi, ceste, putevi, uzletno - sletne staze, pločnici i popločena dvorišta;
- 8) žičane mreže sa stubovima u vinogradima, uzgajalištima hmelja, voćnjacima i sl.;
- 9) melioracije i regulacije;
- 10) podzemne, nadzemne i podvodne mreže (vodovodna, kanalizacijska, telefonska, plinska, električna i sl.). Mreža koja je sastavni dio zgrade i mreže na području proizvodnog pogona osigurane su i onda kada to nije posebno dogovoreno;
- 11) sportski tereni, dječja igrališta, otvorena kupališta i klizališta;
- 12) platnene i plastične nadstrešnice, samostojne ili pričvršćene na zgrade;
- 13) novac i vrijednosni papiri, stvari od plemenitih metala, nepreradeni plemeniti metali, dragi kamenje, biseri, rijetke i dragocjene stvari, umjetnički predmeti, načrti, skice, modeli, kalupi, isprave, rukopisi, zbirke, arhivski materijal, muzejski i izložbeni predmeti, poslovne knjige i podaci na računarskim memorijama;
- 14) oprema u rudnicima pod zemljom;
- 15) zalihe stajskog gnojiva;
- 16) traktori, samohodne radne mašine i prikolice poljoprivrednih domaćinstava.

(4) Prema ovim uslovima predmeti osiguranja nisu:

- 1) zemljišta, nepopločena dvorišta, brane i nasipi koji nisu izgrađeni od tvrdog materijala (kamen, beton, drvo, metal i sl.);
- 2) nasute obale, molovi, valobrani i propusti;
- 3) usjevi, dok nisu požnjeti, plodovi dok nisu obrani, rodni i nerodni nasadi (voćnjaci, vinogradi i sl.), osim voćnjaka uz zgrade;
- 4) kopnena motorna vozila, prikolice i samohodne radne mašine, osim kada su trgovачka ili carinska roba ili kada su dati na popravak, održavanje i čuvanje. Predmet osiguranja mogu biti traktori, samohodne mašine i prikolice poljoprivrednih domaćinstava;
- 5) plovila na vodi;
- 6) letilice svih vrsta;
- 7) roba za vrijeme prevoza;
- 8) ribe i druge životinje u vodi;
- 9) stvari izložene na sajmovima;
- 10) sirova cigla na otvorenom prostoru;
- 11) ceste i putevi bez donjeg postroja.

19. član – VRIJEDNOST OSIGURANIH STVARI

(1) Vrijednost osigurane stvari određuje se na osnovu cijena u mjestu gdje se osigurana stvar nalazi.

(2) Ako nije drugačije dogovoreno, vrijednost osigurane stvari je za:

- 1) zgrade - vrijednost nove zgrade, umanjena zbog habanja, starosti, ekonomsko i tehničke zastarjelosti (amortizacija);
- 2) zalihe robe i materijala - nabavna cijena uvećana za zavisne troškove (prevoz, uskladištenje i sl.), ali ne viša od tržišne cijene;
- 3) zalihe poljoprivrednih proizvoda kod poljoprivrednika - proizvodna cijena uvećana za zavisne troškove, ali ne viša od tržišne cijene;
- 4) zalihe konačnih proizvoda i nedovršene proizvodnje kod proizvoda - proizvodna cijena uvećana za zavisne troškove, ali ne viša od tržišne cijene;
- 5) mašine, uredaje i priključke, prevozna sredstva, sredstva veza, inventar i stvari domaćinstva - nabavna cijena novih stvari umanjena zbog habanja, starosti i ekonomsko te tehničke zastarjelosti (amortizacija);
- 6) šume - troškovi pošumljavanja, odnosno vrijednost drveta, kako je to određeno u polisi;
- 7) stvari od plemenitih metala, nepreradeni plemeniti metale, dragi kamenje, biseri, rijetke i dragocjene stvari, umjetnički predmete, načrti, skice, modele, kalupe, dokumente, rukopise, zbirke, poslovne knjige i podatke u računarskim memorijama - iznos koji sporazumno utvrđuju ugovarač osiguranja i osiguravač; Ako vrijednost tih stvari u polisi nije odredena, smatra se da je svaka pojedinačna stvar vrijedna najviše 9 EUR a zbirka 45 EUR;
- 8) novac, vrijednosne papire, arhivski materijal i muzejske i izložbene predmete - iznos koji sporazumno određuju ugovarač osiguranja i osiguravač.

20. član – MJESTO OSIGURANJA

(1) Osiguranje važi dok su osigurane stvari u mjestu koje je navedeno u polisi, ako nije drugačije dogovoreno.

(2) Osiguranje važi i u drugim mjestima države Crne Gore kada:

- 1) se sve osigurane stvari premješta iz mesta navedenog u polisi na neko mjesto u okviru sjedišta odnosno mjesa stanovanja osiguranika;
- 2) su stvari osigurane na osnovu knjigovodstvenih vrijednosti, date u najam ili na posudbu, kao i u mjestu obrade, prerade ili popravke. Pokretnine poljoprivrednih domaćinstava koje su osigurate jednom polisom (pašašno osiguranje), osigurane su na cjelokupnom imanju osiguranika, na tržnici, u mjestu prerade, obrade, popravke i tamo gdje su date na posudbu. Te su stvari takođe osigurane i za vrijeme prevoza u ta mesta i natrag, osim kod prevoza sredstvima javnog prevoza;
- 3) se osigurana stvar radi upotrebe premješta iz mesta u mjesto, ali to u polisi mora biti navedeno.
- (3) Osiguranje ne važi za vrijeme dok se osigurana stvar nalazi na izložbi, vašaru ili sajmu.
- (4) Kod ugovorenog osiguranja na "prvi rizik", u polisi osiguranja se navodi precizno mjesto osiguranja za svaku osigurana stvar.

21. član – OBRAĆUN ŠTETE

(1) Šteta koju osiguranje pokriva obračunava se u slučaju:

- 1) uništenja ili nestanka osigurane stvari - po osiguranoj vrijednosti stvari kod zaključenja likvidacije osiguranog slučaja;
- 2) oštećenja osigurane stvari - po troškovima popravke i materijala koliko bi iznosili po završetku likvidacije osiguranog slučaja, umanjene za gubitak vrijednosti stvari zbog habanja, starosti, ekonomsko i tehničke zastarjelosti (amortizacija) i za vrijednost ostataka. U štetu se ne računaju troškovi koji su prilikom popravke nastali zbog poboljšavanja, dodataka ili drugih izmjena na osiguranoj stvari.
- (2) Smatra se da je stvar uništena i šteta se za to obračunava po tački 1) prethodnog stava

ako troškovi popravke dostižu vrijednost stvari, umanjuju za vrijednost ostataka.

(3) Ostaci uništenih ili oštećenih stvari ostaju osiguraniku i obračunavaju se po tržišnoj cijeni kod zaključenja likvidacije osiguranog slučaja a prema stanju u kakvom su bili odmah po osiguranom slučaju.

22. član – TROŠKOVI NAKON OSIGURANOG SLUČAJA

(1) Šteti se takođe pribrajavaju i troškovi raščiščavanja, koje je potrebno zbog oštećenja ili uništenja osigurane stvari, ali najviše do 3% od sume osiguranja, ako nije drugačije dogovoren. U te troškove spadaju i nužni izdaci za čišćenje mesta štete, za rušenje oštećenih i neupotrebljivih djelova, kao i odvoz paljevinu, ruševina i naplavina do najbližeg mesta gdje je dozvoljeno njihovo odlaganje.

(2) Osiguranje ne pokriva troškove za uklanjanje ili smanjenje opasnosti, kao ni troškove za posredovanje vatrogasnih i drugih organizacija, koje po karakteru svog posla moraju u osiguranom slučaju pružiti besplatnu pomoć.

23. član – SUMA OSIGURANJA

(1) Ako nije drugačije dogovoren, osiguravač garantuje naknadu štete samo do visine dogovorene sume osiguranja.

(2) Ako je ugovor o osiguranju zaključen bez sume osiguranja ili na neograničenu vrijednost, smatra se da je osiguranje zaključeno na stvarnu vrijednost.

24. član – OBAVEZA OSIGURAVAČA (NAKNADA IZ OSIGURANJA)

(1) Ako je suma osiguranja jednaka vrijednosti osigurane stvari ili je viša od nje, osiguravač kod zaključivanja likvidacije plaća obračunatu štetu u punom iznosu, ali najviše do visine vrijednosti osigurane stvari.

(2) Ako je suma osiguranja kod zaključivanja likvidacije osiguranog slučaja niža od vrijednosti osigurane stvari (podosiguranje), osiguravač plaća obračunatu štetu samo u srazmjeri između sume osiguranja i vrijednosti osigurane stvari, ali najviše do sume osiguranja.

(3) U slučaju kada je osiguranje zaključeno na prvi rizik, osiguravač plaća obračunatu štetu u punom iznosu, ali najviše do dogovorene sume osiguranja. Odredbe o podosiguranju iz stava (2) ovog člana u tom slučaju se ne primjenjuju.

(4) Ako je dogovoren da osiguranje pokriva i troškove za čišćenje i rušenje iznad 3 % od sume osiguranja, osiguravač mora platiti sve te troškove do dogovorenog iznosa u cijelosti, iako naknada iz osiguranja prelazi sumu osiguranja.

(5) Ako je u ugovoru o osiguranju dogovoren da osiguranik sam snosi dio štete (franšiza), kod obračuna naknade iz osiguranja takođe se primjenjuje i dogovoren učešće osiguranika u šteti.

(6) Nužne troškove za mjere koje bi otklonile ili smanjile štetu, a koje su po nastanku osiguranog slučaja preduzete po nalogu osiguravača, osiguravač mora u cijelosti vratiti, bez obzira na sumu osiguranja.

(7) Pri zaključenju likvidacije osiguranog slučaja isplaćuje se naknada iz osiguranja koja je umanjena za eventualno već isplaćenu akontaciju, revaloriziranu po stopi rasta indeksa potrošačkih cijena u državi Crnoj Gori od dana uplate akontacije do zaključenja likvidacije osiguranog slučaja.

25. član - OPASNE OKOLNOSTI

(1) Pri zaključenju ugovora o osiguranju osiguravač mora prijaviti osiguravaču sve okolnosti koje su važne za ocjenu opasnosti (težine rizika) koje je znao, odnosno koje bi morao znati. Okolnosti koje su važne za ocjenu opasnosti smatraju se naročito okolnosti koje su osiguravaču osiguranja poznate i na osnovu kojih je određena i obračunata premija, kao i one koje su navedene u ugovoru o osiguranju. Te okolnosti mogu odrediti ugovarač osiguranja i osiguravač zajedno.

(2) Ugovarač osiguranja mora omogućiti osiguravaču pregled i reviziju, kao i određivanje najveće vjerovatne štete.

26. član - ZAKLJUČENJE UGOVORA O OSIGURANJU

(1) Ugovor o osiguranju zaključen je na osnovu pismene ili usmene ponude.

(2) Osiguravač može po prijemu ponude zahtijevati dopune ili pojašnjenja. Smatra se da je ponuda stigla osiguravaču kada je primio zahtijevane dopune ili pojašnjenja.

(3) Odredbe o zaključenju ugovora o osiguranju takođe se primjenjuju i kada se promijeni postojeći ugovor o osiguranju, osim u slučaju izmjene uslova osiguranja ili tarife premija.

27. član - PLAĆANJE PREMIJE

(1) Prvu ili jednokratnu premiju ugovarač osiguranja mora platiti kod prijema isprave o osiguranju, a sljedeće premije prvog dana svake osiguravajuće godine. Ako je dogovoren da se premija plaća u ratama, na naplatu dospijevaju sve tekuće godine osiguranja kada nastane osigurani slučaj.

(2) Ako je dogovoren da se premija plaća u ratama za proteklo vrijeme, mogu se obračunati redovne kamate na iznos premije za koji je dogovoren odgodeno plaćanje. Ako premija koja se plaća u ratama nije plaćena do dana dospjeća, mogu se obračunati i zatezne kamate.

(3) Ako je premija plaćena na poštici, za dan plaćanja važi onaj i kada je iznos premije bio pravilno uplaćen poštici. Ako je premija plaćena virmanom, za dan plaćanja važi onaj i kada nalog dođe u banku osiguravača.

(4) Ako je u pogledu dogovorenog vremena osiguranja u ugovoru bila određena niža premija, a osiguranje je iz bilo kojeg razloga prestalo prije isteka tog vremena, osiguravač ima pravo teretiti razliku do one premije koju bi ugovarač osiguranja morao platiti kada bi ugovor o osiguranju bio zaključen samo za toliko vremena koliko je osiguranje stvarno trajalo.

(5) U slučaju prestanka važenja ugovora o osiguranju zbog neplaćanja dospjele premije, ugovarač mora platiti premiju za neplaćeno vrijeme do dana prestanka važenja ugovora o osiguranju ili cjelokupnu premiju za tekuću godinu osiguranja, ako je do dana prestanka osiguranja nastao osigurani slučaj za koji osiguravač mora isplatićti naknadu iz osiguranja.

28. član – POČETAK VAŽENJA OSIGURANJA

(1) Ako drugačije nije ugovoren, ugovor o osiguranju proizvodi svoje dejstvo po isteku dvadesetčetvrtog sata dana koji je u polisi označen kao dan početka osiguranja, pa sve do svršetka poslednjeg dana roka za koji je osiguranje ugovoren.

29. član – POVRAT PREMIJE

(1) Osiguravaču pripada premija za tekuću godinu osiguranja u cijelosti, ako se na osiguranoj stvari dogodio osigurani slučaj.

(2) Osiguravač vraća neiskorišćeni dio premije, ako je osigurana stvar uništena zbog neosigurane opasnosti ili je uništena prije početka osiguravajućeg pokrića.

(3) U ostalim slučajevima prestanka važenja ugovora o osiguranju prije završetka trajanja osiguranja, osiguraniku se vraća neiskorišćeni dio premije, ako nije drugačije ugovoren.

(4) Neiskorišćenim dijelom premije, u smislu stava (2) i (3) ovog člana smatra se srazmerni dio premije za preostalo vrijeme trajanja osiguranja od dana prijema zahtjeva za prekid osiguranja. Osnovica za obračun povrata neiskorišćenog dijela premije je ukupno obračunata premija umanjena za iznos troškova poreza, te za troškove sprovodenja osiguranja u iznosu od 14 % od ukupno obračunate premije umanjene za porez.

30. član – OSIGURANI SLUČAJ

Kod osiguranja stvari, smatra se da je osigurani slučaj nastao u trenutku kada su zbog jedne od osiguranih opasnosti počela nastajati oštećenja na osiguranoj stvari.

31. član - OSIGURANIKOVE DUŽNOSTI NAKON OSIGURANOG SLUČAJA

(1) Osiguranik mora osiguravaču prijaviti nastanak osiguranog slučaja najkasnije u roku od tri dana od dana kada je za njega saznao.

(2) Osiguranik mora o osiguranom slučaju, koji je nastao zbog požara ili eksplozije, odmah obavijestiti nadležni organ unutrašnjih poslova (policiju) i navesti koje su stvari bile uništene ili oštećene.

(3) Osiguranik mora osiguravaču dati sve podatke i druge dokaze koji su potrebni za utvrđivanje uzroka, obima i visine štete.

32. član – POSTUPAK VJEŠTAČENJA

(1) Svaka ugovorna strana može zahtijevati da odredene sporne činjenice utvrduju vještaci.

(2) Svaka strana imenuje jednog vještaka između lica koje sa strankama nisu u radnom odnosu. Imenovani vještaci prije početka rada imenuju trećeg vještaka koji daje svoje mišljenje samo kada su zaključci prva dva vještaka različiti i samo u granicama nužnih zaključaka.

(3) Svaka ugovorna strana snosi troškove za vještaka kojeg je imenovala, a za trećeg vještaka svaka strana snosi polovinu troškova.

(4) Zaključci vještaka obavezujući su za obje strane.

33. član – OSIGURANJE NAKON OSIGURANOG SLUČAJA

(1) Nakon osiguranog slučaja u kojem su osigurane stvari bile oštećene, osiguranje se nastavlja bez promjene, ukoliko nije drugačije ugovoren.

(2) Za stvari koje po ugovoru o osiguranju važe kao uništene, osiguranje nakon osiguranog slučaja prestaje važiti.

34. član – ŽALBENI POSTUPAK

(1) Protiv ponude osiguravača ili odbijanja odštetnog zahtjeva dozvoljena je žalba u pisanim oblicima komisiji za žalbe osiguravača. Žalba se podnosi kod one organizacione jedinice osiguravača koja je razmatrala odštetni zahtjev.

(2) Osiguravač razmatra i žalbe u kojima se potvrđuje kršenje poslovnog moralja. Žalba se podnosi kod one organizacione jedinice osiguravača kod koje je nastalo navodno kršenje.

35. član – PROMJENA ADRESE

(1) Ugovarač osiguranja mora osiguravaču obavijestiti o promjeni adrese svog stanovanja, odnosno sjedišta ili svog imena, odnosno imena firme u roku od 15 dana od dana promjene.

(2) Ako ugovarač osiguranja promijeni adresu stana, odnosno sjedište ili svoje ime, odnosno ime firme, a o tome nije obavijestio osiguravača, dovoljno je da osiguravač pošalje obavještenje koje mora dostaviti ugovaraču osiguranja na adresu njegove posljednje poznate stanovanja ili sjedišta ili ga naslovi na posljednje poznato ime, odnosno firmu.

36. član - NAČIN OBAVJEŠTAVANJA

(1) Dogovori o sadržaju ugovora o osiguranju važeći su samo ako su zaključeni u pisanim oblicima.

(2) Sva obavještenja i izjave, što ih treba dati po odredbama ugovora o osiguranju, moraju biti pisane.

(3) Obavještenje ili izjava data je pravovremeno ako se prije isteka roka pošalje preporučenim pismom.

(4) Izjava koju treba dati drugome, važi od trenutka kada je drugi primi.

37. član – PRIMJENA ZAKONA

Za odnose između ugovarača osiguranja, odnosno osiguranika, na jednoj strani i osiguravača, na drugoj strani, primjenjuju se takode i odredbe Zakona o obligacionim odnosima (ZOO).

38. član – NADLEŽNOST U SLUČAJU SPORA

Sporove između ugovarača osiguranja, odnosno osiguranika, na jednoj, i osiguravača, na drugoj strani, rješava stvarno nadležan sud prema mjestu zaključenja ugovora o osiguranju.

39. član - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

(1) Uslovi sa oznakom US-poz/10-12-cg primjenjuju se od 01. januara 2011.

(2) Stupanjem na snagu ovih uslova prestaju da važe Uslovi za osiguranje od opasnosti pozara i nekih drugih opasnosti od 14.04.2004. godine.